

Όνομα περιπτώσιολογικής μελέτης	Οικογενειακή απάτη στον τομέα του τουρισμού
Περιγραφή	Τα έργα στον τομέα του τουρισμού αποσκοπούσαν στην ενίσχυση των οικονομικών δραστηριοτήτων, στη βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης σε διάφορους δήμους και στη δημιουργία δυνατοτήτων εναλλακτικού εισοδήματος για τον πληθυσμό. Στο πλαίσιο αυτών των έργων, 3 πρόσωπα — ένας/μία γονέας και τα 2 παιδιά του/της— υπέβαλαν αίτηση χρηματοδότησης για 3 διαφορετικά ξενοδοχεία με στόχο την ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή.
Σχετικό/-α ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)
Είδος παρατυπίας	Πιθανή εσωτερική απάτη εντός της διαχειριστικής αρχής.
Μηχανισμός αναφοράς	Η παρατυπία αναφέρθηκε από τη διαχειριστική αρχή μετά τα πορίσματα του πρώτου επιτόπιου ελέγχου, ο οποίος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα 3 ξενοδοχεία χρησιμοποιούνται ως ένα.
Αναφορά IMS	Ναι
Κόκκινη/-ες σημαία/-ες	<p>Οι ενδείξεις και τα προειδοποιητικά σήματα απάτης που ήγειραν την υποψία ήταν τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Υποβλήθηκαν προς έγκριση τρεις σχεδόν ταυτόσημες προτάσεις έργων. - Τα επώνυμα των αιτούντων ήταν τα ίδια. - Οι αιτήσεις υποβλήθηκαν την ίδια ημέρα στη διαχειριστική αρχή. - Οι αιτούντες αποκαλύφθηκε ότι ήταν ο/η γονέας και τα δύο παιδιά του/της. - Τα τρία ξενοδοχεία είχαν την ίδια είσοδο.
Περιγραφή της μεθόδου απάτης	<p>Η διαχειριστική αρχή ενός προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης έλαβε 3 αιτήσεις χρηματοδότησης. Υποβλήθηκε αίτηση για το ακόλουθο έργο:</p> <p>Αιτών/-ούσα 1: «Κατασκευή οικογενειακού ξενοδοχείου για αγροτουρισμό»</p> <p>Αιτών/-ούσα 2: «Κατασκευή κτιρίου με ιδιωτικά δωμάτια ξενώνα για αγροτουρισμό»</p> <p>Αιτών/-ούσα 3: «Κατασκευή πανσιόν με εστιατόριο για αγροτουρισμό»</p> <p>Τα έργα εγκρίθηκαν και χορηγήθηκε χρηματοδότηση. Τα κτίρια κατασκευάστηκαν. Η διαχειριστική αρχή προγραμμάτισε επιτόπιο έλεγχο στο πλαίσιο της άσκησης ελέγχου επί των έργων και της πραγματοποίησης ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών. Από τον επιτόπιο έλεγχο διαπιστώθηκε ότι τα 3 κτίρια είχαν κατασκευαστεί σε πολύ κοντινή απόσταση μεταξύ τους και</p>

	<p>χρησιμοποιούσαν μόνο μία είσοδο και έναν χώρο υποδοχής, γεγονός που φαίνεται να μαρτυρεί ότι λειτουργούσαν ως ένα ξενοδοχείο και ότι δεν ήταν 3 χωριστά έργα. Από τους επιτόπιους ελέγχους προέκυψε ότι τα έπιπλα χρησιμοποιούνταν και από τις 3 εγκαταστάσεις και, επιπλέον, δεν εξυπηρετούσαν τους σκοπούς του έργου. Οι αιτούντες αποκαλύφθηκε ότι ήταν ο/η γονέας και τα δύο παιδιά του/της. Οι υπαίτιοι της απάτης επιχείρησαν κατ' αυτόν τον τρόπο να παραβιάσουν το μέγιστο όριο της επιχορήγησης που θα μπορούσε να χορηγηθεί.</p>
<p>Πώς εντοπίστηκε η απάτη</p>	<p>Η απάτη διαπιστώθηκε μέσω επιτόπιων ελέγχων. Η διαχειριστική αρχή κίνησε διαδικασία για την αντιμετώπιση της απάτης. Ως αποτέλεσμα των ελέγχων και των επακόλουθων πορισμάτων, η διαχειριστική αρχή αποφάσισε ότι οι καταβληθείσες επιδοτήσεις όφειλαν να ανακτηθούν και κίνησε διαδικασία ανάκτησης, αποστέλλοντας επιστολές για εθελούσια ανάκτηση. Οι δικαιούχοι αρνήθηκαν να εξοφλήσουν την οφειλή και ασκήθηκε αστική αγωγή.</p> <p>Κατά τον χρόνο των προενταξιακών προγραμμάτων και της πρώτης περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, οι υποθέσεις αυτές εκδικάζονταν από δικαστή τακτικού (όχι διοικητικού) δικαστηρίου. Στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο (τοπικό δικαστήριο), ο δικαστής κάλεσε τη διαχειριστική αρχή να παράσχει τα πρωτόκολλα επιτόπιου ελέγχου, κάτι που η ίδια δεν έπραξε (οι λόγοι παραμένουν άγνωστοι). Ως εκ τούτου, ο δικαστής δεν δέχθηκε το νομικό γεγονός ότι οι επιτόπιοι έλεγχοι είχαν διενεργηθεί και αποφάνθηκε υπέρ των δικαιούχων.</p> <p>Η διαχειριστική αρχή ήταν υποχρεωμένη να εφεσιβάλλει την απόφαση, προκειμένου να προστατεύσει τα οικονομικά συμφέροντα τόσο του προϋπολογισμού της ΕΕ όσο και των εθνικών προϋπολογισμών. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο (περιφερειακό δικαστήριο) ζήτησε τα ίδια έγγραφα από τη διαχειριστική αρχή, η οποία και πάλι δεν τα προσκόμισε. Ως εκ τούτου, η έφεση απορρίφθηκε.</p> <p>Δεδομένου ότι η διαχειριστική αρχή ήταν υποχρεωμένη να ασκήσει εκ νέου έφεση κατά της απόφασης, η υπόθεση παραπέμφθηκε στον τρίτο και τελευταίο βαθμό δικαιοδοσίας (ανώτατο δικαστήριο). Όπως και στις δύο προηγούμενες περιπτώσεις, η έφεση της διαχειριστικής αρχής απορρίφθηκε, καθώς εξακολουθούσε να μην είναι σε θέση να παράσχει τα απαιτούμενα έγγραφα. Ως εκ τούτου, ο δικαιούχος κράτησε όλα τα κονδύλια και η διαχειριστική αρχή υποχρεώθηκε στην καταβολή των δικαστικών εξόδων. Τα ενωσιακά κονδύλια</p>

	<p>επιστράφηκαν μέσω του εθνικού προϋπολογισμού (διαγράφηκαν έπειτα από περίοδο 2 ετών εντός της οποίας η διαχειριστική αρχή δεν επέστρεψε τα ποσά).</p> <p>Αρκετά χρόνια αργότερα ξεκίνησε έρευνα. Ωστόσο, η προθεσμία παραγραφής είχε ήδη παρέλθει. Σύμφωνα με το πόρισμα της έρευνας, ο στόχος των δικαιούχων ήταν να παρακάμψουν το ανώτατο ποσό επιχορήγησης των 250 000 EUR μέσω της υποβολής αίτησης για συνολικό ποσό 750 000 EUR με τρεις μεμονωμένες αιτήσεις, προκειμένου να κατασκευάσουν ένα μεγάλο ξενοδοχείο.</p>
<p>Δυσκολίες που προέκυψαν</p>	<p>Ένα από τα προβλήματα ήταν ο χρόνος που απαιτήθηκε για την αντιμετώπιση των παρατυπιών. Από την ημερομηνία της χρηματοδότησης έως το κλείσιμο των περιπτώσεων παρατυπίας παρήλθαν σχεδόν 10 έτη. Από την έναρξη της διαδικασίας παρατυπίας έως το κλείσιμό της παρήλθαν 7 έτη και 6 μήνες. Αυτό σημαίνει ότι, όταν κινήθηκαν τελικά οι έρευνες (μετά τις αστικές υποθέσεις), όλες οι προθεσμίες παραγραφής είχαν παρέλθει.</p> <p>Μια άλλη δυσκολία ήταν ότι η διαχειριστική αρχή δεν παρουσίασε τον κατάλογο επιτόπιου ελέγχου στην πολιτική αγωγή της υπόθεσης, βάσει του οποίου είχε συναχθεί το συμπέρασμα ότι διαπράχθηκε παρατυπία (και πιθανή απάτη). Το δικαστήριο αποφάνθηκε υπέρ των δικαιούχων. Στη συνέχεια, η υπόθεση έκλεισε λόγω «μη ύπαρξης παρατυπίας», βάσει της δικαστικής απόφασης. Η ενδιαφέρουσα πτυχή της έρευνας ήταν για ποιον λόγο η διαχειριστική αρχή δεν προσκόμισε τα έγγραφα αυτά στο Δικαστήριο. Από την έρευνα προέκυψε ότι είτε η διαχειριστική αρχή είχε εξαιρετικά κακή εκπροσώπηση στο δικαστήριο ή, κατά πάσα πιθανότητα, η απάτη διαπράχθηκε σε συνεργασία με κάποιο πρόσωπο από την ίδια τη διαχειριστική αρχή.</p>
<p>Αδυναμίες που εντοπίστηκαν</p>	<p>Πολλές ελλείψεις επέτρεψαν αυτή τη δόλια συμπεριφορά. Για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η απουσία διαδικασιών σύγκρουσης συμφερόντων: Το γεγονός ότι 3 αιτούντες με το ίδιο επώνυμο υπέβαλαν αιτήσεις, οι οποίες εγκρίθηκαν, για τα 3 παρόμοια έργα. • Αδυναμίες του συστήματος: Στο πλαίσιο των προενταξιακών μέτρων και της πρώτης περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, εφαρμόστηκε το σύστημα αστικών δικαστηρίων, γεγονός που προκάλεσε ποικίλες

πρακτικές και σύγκυση.

- Προβλήματα ακεραιότητας: Το εν λόγω σχέδιο απάτης ήταν πιθανό να είχε συντονιστεί με τη βοήθεια προσώπου στο εσωτερικό της διαχειριστικής αρχής.

Ως εκ τούτου, για τις επόμενες περιόδους προγραμματισμού, πολλά από τα προβλήματα που ανέκυψαν προσδιορίστηκαν και διορθώθηκαν, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση:

- νέων πειθαρχικών μέτρων
- νέων εσωτερικών κανόνων σχετικά με τους ελέγχους των αιτούντων
- νέων κανόνων για την αντιμετώπιση της σύγκρουσης συμφερόντων
- νέων κανόνων για την προσφυγή σε περίπτωση παρατυπιών, καθώς και δημοσιονομικών διορθώσεων με τη νομοθετική πράξη για τα ΕΔΕΤ, η οποία ορίζει ότι όλες οι δικαστικές διαδικασίες διεξάγονται ενώπιον διοικητικών δικαστηρίων.